

Bin och Biodling

Bin är insekter som lever av nektar och pollen. Förutom att bin producerar honung så pollinerar de växter så att det blir frukt och bär. Honung är en naturvara rik på smakupplevelser som är hyllad, uppskattad som livsmedel och uppburen i den forna läkekonsten.

Genom historien i alla civilisationer har folk älskat honung, beundrats binas förmåga att hämta hem nektar och förvandla den till ett av våra mest naturliga livsmedel. Våra bin utgör en livsviktig uppgift för vår överlevnad. Var tredje tugga vi äter är beroende av bin eller vilda pollinatörer. Bina räknas in i gruppen husdjur. I en bikupa som även kallas samhälle bor en drottning, cirka 1000 drönare (hanbin), 60-80 000 arbetsbin (honbin) som både jobbar inne och utanför bikupan med allt från städning och vaktning till att samla nektar och pollen från blommorna. Bin pratar med andra bin genom att dansa i kupan. Dansen visar var och hur långt bort det finns nektar, vatten och pollen. För att göra ett gram honung måste ett bi flyga till 50 000 blommor för att skaffa nektar. Det tar ungefär 5 dagar.

Ett bi kan flyga ca 3 km från sin bikupa för att hämta mat och hitta hem igen. Ett honungsbi flyger inte ut om det är under 10 grader i utomhus temperatur. Det finns omkring 20 000 kända biarter i världen. Nästan 300 av dessa finns i Sverige. Vår mest använda biart som biodlare är Buckfast bin.

Honungsbin är den enda insekt som producerar livsmedel som äts av människan. Ett bisamhälle i Sverige ger genomsnitt 30kg honung per år. Drottningen kan lägga upp till 2000 ägg om dagen under sommaren. Drönarnas (hanbin) enda uppgift är att befrukta drottningen. Alla bin i bikupan har alltså samma mamma men kan ha olika pappor.

I Sverige bedrivs biodlingen huvudsakligen på en småskalig nivå. I dagsläget är det ca 14 000 biodlare som tillsammans uppskattningsvis har 130-160 000 bisamhällen. Av dessa är ungefär 90% hobbybiodlare medan resterande är yrkesbiodlare. Hobbybiodlaren gör inte detta för den ekonomiska vinstens utan av naturintresse.

Vad är honung?

Bina flyger till blommorna för att samla nektar, som är binas kolhydrater. Nektarn transporteras i en liten specialdesignad honungsblåsa de har inuti kroppen. Bina besöker ungefär 4 miljoner blommor för att producera 1kg honung. Det innebär att de flyger ca 80 000 km för att kunna samla ihop nektar till 1kg honung. När bina kommer hem lämnar de över nektarn till ett husbi, det kallas nektarväxling. I den processen blandas enzymer från binas saliv in i nektarn och sockerarterna spjälkas till de enkla sockerarter, fruktsocker och druvsocker, som honungen till största del består av. Bina fläktar sedan bort vattnet från nektarn för att få en koncentrerad sockerprodukt som kan lagras en lång tid utan att bli förstörd. När de lägger honungen inuti vaxcellerna i bikupan och när bina täcker den med ett vaxlock är det färdig honung.

Biodlaren avlägsnar vaxlocken och placerar vaxkakorna i en centrifug – en honungsslunga. I den slungas honungen ur vaxkakorna av centrifugalkraften. Därefter silas honungen så den blir fri från vax och främmande partiklar. Då har man fått nyslungad honung. Den är alltid flytande. I vår nordiska honung bildas efterhand kristaller. Hög halt av druvsocker ger snabbt kristillation. För att få en smörig, jämn och mjuk konsistens rör biodlaren honungen ett par gånger om dagen tills honungen blir tjockflytande och ogenomskinligt som slutligen tappas på burk.

Det finns mängder av olika sorters honung. En sak har det gemensamt. Ingenting har lagts till eller dragits ifrån. Ordet Honung är skyddat genom EU-direktiv och får endast användas som beteckning på produkter som har sitt ursprung i söta ämnen som bin har samlat i naturen.

Hur kan det då ha olika konsistens och smak?

Sorthonung är honung av nektar från specifika växter, säsong eller geografiska områden. Honung har olika smak, färg och konsistens beroende på vilka växter honungsbina har hämtat nektarn ifrån. För att kontrollera vilka växter bina samlat nektar ifrån görs en pollenanalys av honungen. Exempel på blomspecifik, svensk sorthonung är maskros-, klöver-, ljung-, hallon-, lind- och rapshonung. Blomspecifik eller sortren honung är sorthonung av nektar från en dominerande dragväxt. För att honungen skall få namn efter en blomsort krävs en pollenhalt på över 50% från blomman.

Vad innehåller honung?

Är honung onyttig eller nyttig? Honung är nyttig såklart.

Honung innehåller förutom högvärdigt fruktsocker och druvsocker även mineraler och enzymer som hjälper till i vår matsmältning. Ämnena i honungen är bakteriedödande och bekräftar honungens positiva verkan mot förkylning och förorsakade av bakterier. Honung innehåller 75% sockerarter och 20% vatten. De mesta är av sockret är druvsocker och fruktsocker. De sista 5% utgörs av bland annat enzymer, mineraler, vitaminer, aminosyror och inhibiner (ett bakteriehämmande ämne).

Näringsdeklaration för 100g honung utan tillsatser

Energi 1340 (320kcal)

Fett 0 g

Varav mättat fett 0 g

Kolhydrat 83 g

Varav sockerarter 83 g

Protein 0 g

Salt 0 g

Medicinska egenskaper?

Honung som antibiotika

Streptokocker är bakterier som kan orsaka en mängd allvarliga sjukdomar, t ex blodförgiftning och halsfluss. Forskare fann att honung kunde tränga igenom och oskadliggöra dessa bakterier. Man påvisade att honung efter två timmar oskadliggjort 85% av bakterierna. Dessutom att honungens förmåga att förebygga infektioner. Studier visar också att honung har effekt på MRSA-bakterier som orsakar sjukhussjuka.

I prostatabehandling har produkter med bipollen visat sig minska smärtsamma symptom och minska godartad prostataförstoring.

Bin förknippas med getingar

Bin blir ofta förknippad med släktet getingar.

Getingar bygger bon av trä som de tuggar och blandar med sitt saliv så det blir en slags pappersmassa. Bin bygger i vax. Getingar äter frukt och nektar, men matar sina larver med tuggade insekter, alltså kött. Det är därför getingar ofta är rätt jobbiga när man äter t ex. grillat kött ute. Ett bi däremot hittar du aldrig på köttbiten, de är bara intresserade utav av pollen och nektar.

Ibland, om de t blir varmt tidigt på våren innan blommorna kommit igång kan bin intressera sig lite för saft eller läsk man har framme, eftersom de inte får tag i nektar. Men det är rätt sällsynt så det är sannorlikt en störig geting man har i saftglaset med. Getingar kan stickas flera gånger men om ett bi sticker så offerar den sitt liv. Gadden ramlar a och biet dör. Får du ett sticka av någon av dem. Smörj på lite Hydrokortison. Både getingar och bin är mycket fördelaktiga i naturen. Honungsbin har uppskattats att ansvara för upp till 80% av pollinering av fruktträd, växter, grönsaker och baljväxter samt blomsterfrön. Humlor spelar också en viktig roll i att pollinera många växtarter. Getingar styr många insektspopulationer med deras köttände sätt. Flugor, syrсор, larver och andra insektsarter.

Vem är jag?

Jag heter Susanna Ågren och äger företaget Susannas Bisyssla AB även kallas Adolfsborgs. Adolfsborgs är ett biodlarföretag som innehar ca 70st bisamhällen idag och är även återförsäljare av biredskap och tillbehör allt en biodlare kan behöva. Jag räknar mig in i kategorin hobbybiodlare. Min verksamhet är alltså en bisyssla 😊 som jag har. Biodling är oerhört intressant och viktigt att det finns. Jag har beskrivit ovan lite information om bin och honung. Hoppas ni tycker det är intressant. Prata gärna biodling med mig. 😊
Hoppas vi ses!

Vänlingen

Susanna Ågren

Adolfsborgs